Suvestinė redakcija nuo 2020-05-21

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21254

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS TRANSPORTO KOMPETENCIJŲ AGENTŪROS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL SKRYDŽIŲ VADOVŲ KALBOS MOKĖJIMO LYGIO ĮVERTINIMO

2019 m. gruodžio 11 d. Nr. 2-231

Vilnius

Įgyvendindama 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011 (OL 2015 L 63 p. 1) (toliau – Reglamentas), nuostatas:

Preambulės pakeitimai:
Nr. 2-27, 2020-02-10, paskelbta TAR 2020-02-12, i. k. 2020-03087

1. T v i r t i n u Lietuvių kalbos mokėjimo lygio nustatymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u r o d a u:

2.1. Skrydžių vadovų, skrydžių vadovų mokinių ir kandidatų skrydžių vadovo mokinio licencijai gauti anglų kalbos mokėjimo lygį nustatyti naudojant Eurokontrolės parengtą ELPAC („English language for Aeronautical Communication“) testą;

2.2. Skrydžių vadovų, skrydžių vadovų mokinių ir kandidatų skrydžių vadovo mokinio licencijai gauti lietuvių kalbos mokėjimo lygį nustatyti vadovaujantis šio įsakymo 1 punkte patvirtintu Lietuvių kalbos mokėjimo lygio nustatymo tvarkos aprašu;

2.3. Pripažinti kitų Europos Sąjungos šalių skrydžių vadovui ar skrydžių vadovui mokiniui išduotus anglų kalbos lygio patvirtinimo dokumentus, kuriuose nustatytas anglų kalbos lygis pagal anglų kalbos testavimą, atitinkantį Reglamento reikalavimus.

2.4. šis įsakymas įsigalioja nuo 2020 m. sausio 2 d.

Direktorė Goda Bražytė-Balčiūnė

PATVIRTINTA
Transporto kompetencijų agentūros direktoriaus
2019 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 2-231

LIETUVIŲ KALBOS MOKĖJIMO LYGIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių kalbos mokėjimo lygio nustatymo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) yra parengtas siekiant užtikrinti 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011 (OL 2015 L 63 p. 1) (toliau – reglamentas) ATCO.B.030, ATCO.B.035, ATCO.B.040 punktų reikalavimus ir nustato skrydžių vadovų, skrydžių vadovų mokinių ir kandidatų skrydžių vadovo mokinio licencijai gauti lietuvių kalbos mokėjimo lygį nustatymo tvarką.

2. Šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos reglamente, Aviacijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Vadovaudamasis reglamentu ir šiuo aprašu sprendimus išduoti/atsisakyti išduoti šio aprašo 1 priede nustatytos formos Lietuvių kalbos mokėjimo lygio pažymėjimą (toliau – pažymėjimas) priima VšĮ Transporto kompetencijų agentūros (toliau – TKA) Oro navigacijos paslaugų skyriaus vadovas.

II SKYRIUS
EGZAMINO TVARKA

4. Asmuo, norintis laikyti lietuvių kalbos mokėjimo lygio egzaminą (toliau - egzaminas), turi iš anksto į jį registruotis. Registravimosi būdai yra skelbiami TKA internetiniame tinklalapyje. Užsiregistravęs asmuo jo nurodytu kontaktu yra informuojamas apie egzamino laikymo vietą ir laiką.

5. Atvykdamas į egzaminą asmuo privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę arba pasą).

Punkto pakeitimai:
Nr. 2-27, 2020-02-10, paskelbta TAR 2020-02-12, i. k. 2020-03087

6. Egzaminą sudaro dvi dalys, kurias asmuo laiko vieną po kitos:

6.1. I dalis yra pokalbis. Pokalbio trukmė 3 – 5 minutės. Šios dalies metu asmeniui užduodami bendro pobūdžio klausimai. Pokalbio metu vertinamas asmens bendrosios ir aviacinės kalbos suvokimas, kalbėjimas bendromis ir aviacinėmis temomis, tartis, konstrukcijos, žodynas, kalbos rišlumas, bendravimas.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. 2-134, 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-20, i. k. 2020-10671

6.2. II dalis yra pasakojimas ir diskusija. Pasakojimo ir diskusijos trukmė 5 – 7 minutės. Šios dalies metu asmeniui pateikiami du su aviacija susiję vaizdai. Asmuo turi juos kuo plačiau apibūdinti, jam yra užduodami papildomi su matomu vaizdu susiję klausimai, plėtojama diskusija. Pasakojimo ir diskusijos metu vertinamas asmens kalbos rišlumas, tartis, konstrukcijos, žodynas, bendravimas ir suvokimas.

III SKYRIUS
PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMAS

7. Nustačius egzamino rezultatą asmeniui yra išduodamas / atsisakoma išduoti pažymėjimą.

8. Pažymėjimas išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo egzamino laikymo dienos. Apie atsisakymą išduoti pažymėjimą asmuo yra informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo egzamino laikymo dienos, nurodant motyvus.

IV SKYRIUS
LIETUVIŲ KALBOS LYGIAI IR VERTINIMO PAKARTOTINĖS PROCEDŪROS

9. Lietuvių kalbos mokėjimo vertinimo skalę sudaro šeši lygiai. Kalbos mokėjimo lygių lentelė pateikta 2 priede.

10. „6“ kalbos lygio galiojimas yra neribotas, todėl asmenys, išlaikę egzaminą ir atitinkantys šį lygį, neprivalo daugiau jo laikyti.

11. „5“ kalbos lygio galiojimas yra 6 metai, todėl asmenys, išlaikę egzaminą ir atitinkantys šį lygį, privalo pakartotinai laikyti egzaminą ne vėliau kaip po 6 metų.

Punkto pakeitimai:
Nr. 2-27, 2020-02-10, paskelbta TAR 2020-02-12, i. k. 2020-03087

12. „4“ kalbos lygio galiojimas yra 3 metai, todėl asmenys, išlaikę egzaminą ir atitinkantys šį lygį, privalo pakartotinai laikyti egzaminą ne vėliau kaip po 3 metų.

13. „3“, „2“ ir „1“ lygiai yra nepakankami skrydžių vadovo ar skrydžių vadovo mokinio licencijai gauti. Todėl asmenys, siekiantys gauti šias licencijas, turi laikyti egzaminą pakartotinai.

14. Pakartotinai laikyti egzaminą rekomenduojama ne anksčiau kaip:

14.1. po 1 mėn. nuo pastarojo egzamino laikymo dienos, jeigu laikymo metu buvo gautas „3“;

14.2. po 2 mėn. nuo pastarojo egzamino laikymo dienos, jeigu laikymo metu buvo gautas „2“ lygis;

14.3. po 6 mėn. nuo pastarojo egzamino laikymo dienos, jeigu laikymo metu buvo gautas „1“ lygis.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. 2-27, 2020-02-10, paskelbta TAR 2020-02-12, i. k. 2020-03087

15. Pakartotinis egzamino laikymas vyksta bendra šiame apraše nustatyta tvarka.

V SKYRIUS
SKUNDAI

16. Asmuo ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pažymėjimo gavimo / atsisakymo išduoti pažymėjimą dienos gali pateikti skundą TKA dėl Lietuvių kalbos mokėjimo lygio egzamino laikymo.

17. Teikiant skundą turi būti pateikta ši informacija:

17.1. vardas, pavardė;

17.2. pažymėjimo numeris;

17.3. trumpas situacijos aprašymas;

17.4. kontaktiniai duomenys, kuriais norima gauti informaciją apie skundo nagrinėjimo eigą.

18. Skundas TKA išnagrinėjamas per 30 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Jeigu nagrinėjant skundą prireikia papildomos informacijos, 30 darbo dienų terminas skaičiuojamas nuo paskutinės informacijos gavimo dienos.

19. Asmuo apie priimtą sprendimą informuojamas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Sprendimai, priimti pagal šį aprašą, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lietuvių kalbos mokėjimo lygio
nustatymo tvarkos aprašas
1 priedas

TRANSPORTO
KOMPETENCIJŲ
AGENTŪRA

LIETUVIŲ KALBOS MOKĖJIMO LYGIO
PAŽYMĖJIMAS NR. xx

patvirtinantis lietuvių kalbos mokėjimo lygį pagal ICAO reikalavimus

_____

(asmens vardas, pavardė, gimimo data)

Išlaikė Lietuvių kalbos mokėjimo lygio nustatytą testą.
Egzamino metu nustatyta, kad asmens žinios ir įgūdžiai atitinka

Lietuvių kalbos mokėjimo lygį:

xx

Egzaminuotojas _____

Vertintojas _____

Vertinimo data, vieta _____

ICAO kalbos mokėjimo lygiai

Žemesnis už pradinį (1)
Pradinis (2)
Žemesnis už darbinį (3)
Darbinis (4)
Aukštesnis (5)
Aukščiausias (6)

Lietuvių kalbos mokėjimo lygio
nustatymo tvarkos aprašas
2 priedas

Kalbos mokėjimo vertinimo skalė. Aukščiausias, aukštesnis ir darbinis lygiai

Lygis	Tartis Mokėjimas kalbėti aviacijos bendruomenei suprantamu dialektu ir (arba) akcentu	Struktūra Atitinkamos gramatinės konstrukcijos vartojamos ir sakiniai sudaromi pagal kalbos funkcijas, susijusias su konkrečia užduotimi	Žodynas	Sklandumas	Supratimas	Bendravimas
Aukščiausias 6	Tarimas, kirčiavimas, kalbos ritmas ir intonacija, nors gimtoji kalba arba regioninė kalbos atšaka jiems gali turėti įtakos, suprasti kalbėtojo beveik niekada netrukdo.	Nuosekliai vartojamos tinkamos ir pagrindinės, ir sudėtingos gramatinės ir sakinių konstrukcijos.	Žodynas pakankamai platus ir tikslus, kad būtų galima veiksmingai kalbėtis įvairiomis žinomomis ir naujomis temomis. Vartojamos idiomos, išreiškiami atspalviai, paisoma funkcinių stilių.	Gebama ilgą laiką kalbėti lengvai ir sklandžiai. Siekiant stilistinio efekto, pvz., pabrėžti mintį, kaitaliojamas žodžių srautas. Spontaniškai vartojami tinkami įterpiniai ir jungtukai.	Nuolat teisingai suprantama beveik visuose kontekstuose, įskaitant kalbines ir kultūrines subtilybes.	Lengvai bendraujama beveik visose situacijose. Pastebimos žodinės ir nežodinės užuominos ir į jas tinkamai reaguojama.
Aukštesnis 5	Tarimas, kirčiavimas, kalbos ritmas ir intonacija, nors gimtoji kalba arba regioninė kalbos atšaka jiems turi įtakos,	Nuosekliai vartojamos tinkamos pagrindinės gramatinės ir sakinių konstrukcijos. Stengiamasi vartoti sudėtingas	Žodynas pakankamai platus ir tikslus, kad būtų galima veiksmingai kalbėtis bendromis, konkrečiomis ir su darbu	Gebama ilgą laiką gana lengvai kalbėti žinomomis temomis, bet žodžių srauto kaitaliojimas kaip	Kalbėtojas teisingai supranta, kai kalbama bendromis, konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis,	Atsakymai pateikiami greitai, yra tinkami ir informatyvūs. Kalbėtojo ir klausytojo ryšys palaikomas veiksmingai

	suprasti kalbėtoją trukdo retai.	konstrukcijas, tačiau daroma klaidų, dėl kurių kartais iškreipiama prasmė.	susijusiomis temomis. Nuolat tinkamai perfrazuojama. Kartais vartojamos idiomos.	stiliaus priemonė gali būti nenaudojamas. Gebama vartoti tinkamus įterpinius ar jungtukus.	ir beveik visada teisingai supranta patekęs į sudėtingą kalbinę ar kitokią situaciją arba įvykiams netikėtai pasikeitus. Gebama suprasti įvairias kalbos atmainas (dialektą ir (arba) akcentą) arba funkcinius stilius.	.
Darbinis 4	Tarimui, kirčiavimui, kalbos ritmui ir intonacijai gimtoji kalba arba regioninė kalbos atšaka turi įtakos, tačiau tai tik kartais trukdo suprasti kalbėtoją.	Pagrindinės gramatinės ir sakinių konstrukcijos vartojamos kūrybiškai ir dažniausiai tinkamai. Gali pasitaikyti klaidų, ypač neįprastose ar netikėtose situacijose, bet dėl jų retai iškreipiama prasmė.	Žodynas paprastai pakankamai platus ir tikslus, kad būtų galima veiksmingai kalbėtis bendromis, konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis. Neįprastose ar netikėtose situacijose, kai pritrūksta žodžių, dažnai gebama sėkmingai perfrazuoti.	Tam tikrą laiką kalbama be sustojimo tinkamu tempu. Pereinant nuo išmoktų arba šabloniškų posakių prie spontaniško pokalbio, kalba kartais gali būti ne tokia sklandi, bet tai netrukdo veiksmingai bendrauti. Gebama vartoti tam tikrus įterpinius ar jungtukus.	Beveik visada teisingai suprantama, kai kalbama bendromis, konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis ir kai vartojamas akcentas arba kalbos atšaka yra pakankamai suprantami tarptautiniu mastu. Patekęs į sudėtingą kalbinę ar	Paprastai atsakymai pateikiami greitai, yra tinkami ir informatyvūs. Pokalbis pradedamas ir palaikomas net ir įvykiams netikėtai pasikeitus. Tinkamas elgesys įvykus nesusipratimui – informacija patikrinama, patvirtinama arba paaiškinama.

				Beprasmiai žodeliai dėmesio neatitraukia.	kitokią situaciją arba įvykiams netikėtai pasikeitus, kalbėtojas gali ne iš karto suprasti, apie ką kalbama, arba jam gali tekti paaiškinti.	

Kalbos mokėjimo vertinimo skalė. Žemesnis už darbinį, pradinis ir žemesnis už pradinį lygiai

Lygis	**Tartis Mokėjimas kalbėti aviacijos bendruomenei suprantamu dialektu ir (arba) akcentu**	**Struktūra Atitinkamos gramatinės konstrukcijos vartojamos ir sakiniai sudaromi pagal kalbos funkcijas, susijusias su konkrečia užduotimi**	**Žodynas**	**Sklandumas**	**Supratimas**	**Bendravimas**
Žemesnis už darbinį 3	Tarimui, kirčiavimui, kalbos ritmui ir intonacijai gimtoji kalba arba regioninė kalbos atšaka turi įtakos, ir tai dažnai trukdo suprasti kalbėtoją.	Su nuspėjamomis situacijomis susijusios pagrindinės gramatinės ir sakinių konstrukcijos ne visada vartojamos tinkamai. Dėl daromų klaidų dažnai iškreipiama	Žodynas dažnai pakankamai platus ir tikslus, kad būtų galima veiksmingai kalbėtis bendromis, konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis, bet yra ribotas, o	Tam tikrą laiką kalbama be sustojimo, bet dažnai mintys reiškiamos ir pauzės daromos netinkamai. Dvejojimas ar lėtas kalbėjimas gali trukdyti veiksmingai	Dažnai teisingai suprantama, kai kalbama bendromis, konkrečiomis ir su darbu susijusiomis temomis ir kai vartojamas akcentas arba kalbos atšaka yra pakankamai	Kartais atsakymai pateikiami greitai, yra tinkami ir informatyvūs. Žinomomis temomis ir nuspėjamose situacijose pokalbis pradedamas ir palaikomas pakankamai

		prasmė.	žodžiai dažnai parenkami netinkamai. Kai pritrūksta žodžių, tinkamai perfrazuoti dažnai nepavyksta.	bendrauti. Beprasmiai žodeliai kartais atitraukia dėmesį.	suprantami tarptautiniu mastu. Patekus į sudėtingą kalbinę ar kitokią situaciją arba įvykiams netikėtai pasikeitus, gali nepavykti suprasti, apie ką kalbama.	lengvai. Įvykiams netikėtai pasikeitus, paprastai bendravimo palaikyti nepavyksta.
Pradinis 2	Tarimui, kirčiavimui, kalbos ritmui ir intonacijai gimtoji kalba arba regioninė kalbos atšaka turi labai didelę įtaką, ir tai paprastai trukdo suprasti kalbėtoją.	Ribotai gebama vartoti kelias paprastas išmoktas gramatines ir sakinių konstrukcijas.	Žodynas ribotas, vartojami tik atskiri žodžiai ir išmokti posakiai.	Gebama kalbėti labai trumpais atskirais išmoktais žodžių junginiais, dažnai daromos pauzės ir, stengiantis išreikšti mintį arba ištarti prasčiau žinomus žodžius, vartojami dėmesį atitraukiantys beprasmiai žodeliai.	Suprantami tik aiškiai ir lėtai tariami atskiri išmokti posakiai.	Atsakymai pateikiami lėtai ir dažnai yra netinkami. Gebama bendrauti tik paprastais, įprastiniais žodžių junginiais.
Žemesnis už pradinį 1	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.	Kalbos mokėjimo lygis žemesnis už pradinį.

Pakeitimai:

1.
Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra, Įsakymas
Nr. 2-27, 2020-02-10, paskelbta TAR 2020-02-12, i. k. 2020-03087
Dėl Viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros direktoriaus 2019 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 2-231 „Dėl skrydžių vadovų kalbos mokėjimo lygio įvertinimo“ pakeitimo

2.
Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra, Įsakymas
Nr. 2-134, 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-20, i. k. 2020-10671
Dėl Viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros direktoriaus 2019 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 2-231 „Dėl skrydžių vadovų kalbos mokėjimo lygio įvertinimo“ pakeitimo